

Urad Vlade RS za komuniciranje

gp.ukom@gov.si

Številka: 091-14/2016/2

Datum: 27. 6. 2016

Zadeva: Predlagam.vladi.si – odgovor na predlog 7514-150: Znižanje odvetniških in notarskih storitev

Zveza: Vaš dopis, št. 092-150/2016/1 z dne 14.6.2016

Z gornjim dopisom ste nam posredovali pobudo za znižanje odvetniških in notarskih storitev, vloženo preko spletnega portala predlagam.vladi.si. Po proučitvi pobude v nadaljevanju posredujemo naš odgovor:

Zaračunavanje odvetniških storitev v Republiki Sloveniji ureja Odvetniška tarifa, ki je začela veljati 10. 1. 2015. Zakon o odvetništvu (ZOdv) v 19. členu določa, da Odvetniško tarifo sprejema Odvetniška zbornica Slovenije po predhodnem soglasju ministra, pristojnega za pravosodje. S tem je zadoščeno ustavni določbi, ki določa, da je odvetništvo samostojna in neodvisna služba, hkrati pa je s presojo o podaji soglasja vlade varovan javni interes.

Odvetniki so upravičeni do plačila odvetniške storitve in povračila stroškov v zvezi z opravljenim delom po Odvetniški tarifi, ki določa, da so odvetniški stroški skupna cena odvetniških storitev in izdatkov, ki so potrebni za izvršitev dela, povečani za DDV, kadar je odvetnik davčni zavezanec v Republiki Sloveniji.

V veljavni Odvetniški tarifi je vrednost vsake posamezne odvetniške storitve določena s številom točk, vrednost točke pa znaša 0,459 EUR. Na Ministrstvu za pravosodje ocenjujemo, da vrednost točke 0,459 EUR predstavlja pomemben pogajalski dosežek predstavnikov ministrstva v delovni skupini za oblikovanje nove Odvetniške tarife, saj je bila enaka vrednost točke v veljavi že med letoma 2003 in 2009 in v letu 2014 ni prišlo do njenega povišanja. Še več, vse od sprejema nove Odvetniške tarife je Odvetniška zbornica Slovenije ministrstvu že večkrat predložila v soglasje predlog za povišanje vrednosti točke, vendar soglasje za povišanje še ni bilo dano.

Do višjega plačila za svoje delo, kakor mu gre po odvetniški tarifi, je odvetnik upravičen le v primeru pisnega dogovora s stranko (drugi odstavek 17. člena ZOdv in 15. člen Odvetniške tarife).

Stranka, ki meni da je odvetnik pri svojem delu kršil svoje dolžnosti, se lahko obrne na disciplinskega tožilca, ki deluje pri Odvetniški zbornici Slovenije. Ta pa zoper odvetnika lahko zahteva uvedbo disciplinskega postopka v konkretnem primeru.

Podobno kot velja za odvetniške storitve tudi notarji zaračunavajo notarske storitve po vnaprej določeni tarifi s to razliko, da Notarsko tarifo določi minister, pristojen za pravosodje (107. člen

Zakona o notariatu). Ker notariat predstavlja javno službo v okviru pravosodnega sistema, katere delovno področje in pooblastila določa zakon, določanje notarske tarife ni in ne more biti v izključni pristojnosti Notarske zbornice Slovenije.

Po veljavni Notarski tarifi se pristojbine za notarsko storitev odmerijo:

- po vrednosti predmeta,
- po strokovni zahtevnosti oziroma zapletenosti zadeve,
- po strokovnem znanju s področja drugih strok,
- po porabljenem času in
- v stalnem znesku.

Notarska tarifa je določena po principu sorazmernosti (višanje pristojbin glede na pogodbeno vrednost), saj je na to vezana (večja) odgovornost notarja. Notar je namreč po drugem odstavku 6. člena Zakona o notariatu (ZN) strankam neposredno in osebno odgovoren za povzročeno škodo v okviru opravljanja notariata (napake pri delu) in je odgovoren s svojim celotnim premoženjem. Da notar zmore morebitne odškodninske zahtevke tudi izpolniti, mora skleniti zavarovalno pogodbo za škodo, za katero je odgovoren strankam po obligacijskih predpisih, pri čemer določi najnižjo zavarovalno vsoto minister, pristojen za pravosodje (14. člen ZN).

Z zadnjo spremembo Notarske tarife v decembru leta 2012 so se nekatere notarske pristojbine znižale tudi od 10 do 50 odstotkov. Na ta način so tudi notarji, kot nosilci javnih pooblastil, v času gospodarske in finančne krize, prispevali k izboljšanju finančnega stanja državljanov ter jim tako omogočili večjo dostopnost do notarskih storitev. Poleg navedenega se je natančneje določilo oziroma vzpostavilo sorazmerje med obsegom vloženega strokovnega dela in časa, ki ga notar porabi za notarsko storitev ter ceno za omenjeno storitev in določilo obvezno izjemno znižanje pristojbine na prošnjo fizične osebe, ki je v hudi premoženjski stiski.

Neposredni nadzor nad opravljanjem notariata in zaračunavanjem notarskih storitev poleg Notarske zbornice Slovenije opravlja tudi ministrstvo, pristojno za pravosodje, ki ob ugotovljeni nepravilnosti lahko predlaga uvedbo disciplinskega postopka zoper notarja, notarskega pomočnika ali notarskega pripravnika. Tako je npr. posebna komisija ministrstva, pristojnega za pravosodje v letu 2010 opravila 7 nadzorov, v letu 2011 18 nadzorov, v letu 2012 21 nadzorov, v letu 2013 19, v letu 2014 22 in leta 2015 20 nadzorov nad zakonitostjo opravljanja notariata. Notarji, notarski pomočnik in notarski pripravnik so disciplinsko odgovorni, če pri poslovanju kršijo določbe ZN oziroma drugih predpisov ali če s katerimkoli svojim ravnanjem krnijo ugled ali verodostojnost notariata.

Glede na veljavno ureditev ocenjujemo, da je način (metodologija) vrednotenja in obračunavanja notarskih storitev primeren, saj je določen premišljeno po načelu sorazmernosti in pravičnosti ter pod nadzorom države, s čimer se preprečuje kakršnokoli samovoljno določanje in zaračunavanje notarskih pristojbin. Enako ocenjujemo tudi za višino odvetniške točke, saj k predlaganim dvigom vrednosti točke ni bilo dano soglasje.

Prav lepo pozdravljeni.

dr. Ciril KERŠMANC
v.d. generalnega direktorja